

PAPA FRANCESC
AUDIÈNCIA GENERAL

Dimecres, 29 de novembre de 2023

Catequesi. La passió per l'evangelització: el zel apostòlic del creient.

28. L'anunci és per a avui

Benvolguts germans i germanes!

Les vegades anteriors hem vist que l'anunci cristià és alegria i és per a tots; avui veiem un tercer aspecte: és per a avui.

Gairebé sempre se sent parlar malament de l'avui. És cert, entre guerres, canvis climàtics, injustícies planetàries i migracions, crisis de la família i de l'esperança, no manquen motius de preocupació. En general, l'avui sembla habitat per una cultura que posa l'individu per damunt de tot i la tècnica en el centre de tot, amb la seva capacitat de resoldre molts problemes i els seus progressos gegantins en molts camps. Però al mateix temps aquesta cultura del progrés tecnicoindividual porta a afirmar una llibertat que no requereix posar-se límits i es mostra indiferent envers qui es queda enrere. I així lliura les grans aspiracions humanes a les lògiques sovint voraces de l'economia, amb una visió de la vida que descarta qui no produeix i li costa mirar més enllà de l'immanent. Podríem fins i tot dir que ens trobem en la primera civilització de la història que globalment intenta organitzar una societat humana sense la presència de Déu, concentrant-se en enormes ciutats que es mantenen horitzontals, encara que tinguin gratacles vertiginosos.

Ve a la ment el passatge de la ciutat de Babel i de la seva torre (cf. Gn 11,1-9). En ell es narra un projecte social que preveu sacrificar qualsevol individualitat a l'eficiència de la col·lectivitat. La humanitat parla una única llengua —podríem dir que té un “pensament únic”—, està com embolcallada en una espècie d'encant general que absorbeix la unitat de cadascú en una bombolla d'uniformitat. Llavors Déu confon les llengües, és a dir, restableix les diferències, recrea les condicions per tal que puguin desenvolupar-se unitats, reanima el múltiple allí on la ideologia voldria imposar l'únic. El Senyor aparta la humanitat també del seu deliri d'omnipotència: «Fem-nos un nom», diuen exaltats els habitants de Babel (cf. v. 4), que volen arribar fins al cel, posar-se en el lloc de Déu. Però són ambicions perilloses, alienants, destructives, i el Senyor, frustrant aquestes expectatives, protegeix els homes, impeding un desastre anunciat. Sembla realment actual aquest passatge: també avui la cohesió, més que no pas la fraternitat i la pau, es fonamenta sovint en l'ambició, en els nacionalismes, l'homologació, en estructures tècnico-econòmiques que inculquen la persuasió que Déu és insignificant i inútil: no tant perquè se cerqui una mica més de saber, sinó sobretot per una mica més de poder. És una temptació que impregna els grans desafiaments de la cultura actual.

A l'*Evangelii gaudium* he intentat descriure'n alguns, (cf. n. 52-75), però sobretot he convidat a «una evangelització que il·lumini les noves formes de relació amb Déu, amb els altres i amb l'espai, i que susciti els valors fonamentals: Cal arribar allí on es gesten els nous relats i paradigmes, aconseguir amb la Paraula de Jesús els nuclis més profunds de l'ànima de les ciutats» (n. 74). En altres paraules, es pot anunciar Jesús només habitant la cultura del moment mateix, i sempre tenint en el cor les paraules de l'apòstol Pau sobre l'avui: «T'he escoltat a l'hora favorable, t'he ajudat el dia de la salvació» (2Co 6,2). Per

tant, no s'ha de contraposar a l'avui visions alternatives procedents del passat. Tampoc és suficient reiterar simplement conviccions religioses adquirides que, per certes que siguin, es tornen abstractes amb el pas del temps. Una veritat no és més creïble perquè s'aixequi la veu en dir-la, sinó perquè es testimonia amb la vida.

El zel apostòlic mai no és una simple repetició d'un estil adquirit, sinó testimoni que l'Evangeli està viu avui aquí per a nosaltres. Conscients d'això, mirem per tant la nostra època i la nostra cultura com un do. Aquestes són nostres i evangelitzar-les no significa jutjar-les de lluny, ni tampoc estar en un balcó cridant el nom de Jesús, sinó baixar al carrer, anar als llocs on es viu, freqüentar els espais on es pateix, es treballa, s'estudia i es reflexiona, habitar les cruïlles dels camins on els éssers humans comparteixen allò que té sentit per a les seves vides. Significa ser, com a Església, «llevat de diàleg, d'encontre, d'unitat». «A més, les nostres formulacions de fe són fruit d'un diàleg i d'un encontre de cultures, comunitats i instàncies diferents. No hem de tenir por del diàleg: és precisament la confrontació i la crítica allò que ens ajuda a preservar la teologia de transformar-se en ideologia» (Discurs al V Congrés nacional de l'Església italiana, Florència, 10 de novembre de 2015).

Necessitem estar a les cruïlles dels camins d'avui. Sortir-ne significaria empobrir l'Evangeli i reduir l'Església a una secta. Freqüentar-los, però, ens ajuda als cristians a comprendre de manera renovada les raons de la nostra esperança, per a extreure i compartir el tresor de la fe, «coses noves i coses velles» (Mt 13,52). En resum, més que voler reconvertir el món d'avui, cal convertir la pastoral per tal que encarni millor l'Evangeli en l'avui (cf. *Evangelii gaudium*, 25). Fem nostre el desig de Jesús: ajudar els nostres companys de viatge a no perdre el desig de Déu, per a obrir-li el cor i trobar l'únic que, avui i sempre, dona pau i alegria a l'home.